

رئیس مجلس کنیا میهمان علی لاریجانی

حسین امیر عبداللہیان، دستیار ویژه رئیس مجلس در امور بین‌الملل از ورود موتوری جاستین ادناھون، رئیس مجلس کنیا به تهران بنا به دعوت علی لاریجانی، همتای ایرانی‌اش خبر داد. به گفته امیر عبداللہیان مناسبات پارلمانی، دو جانبه و همچنین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی مورد ر‌ایزنی قرار می‌گیرد. وی افزود: «همچنین مباحث مربوط به توسعه در قاره آفریقا، امنیت در مبارزه با تروریسم و افراط‌گرایی از جمله موضوعات مورد توجه دو طرف در این مذاکرات خواهد بود.» روابط سیاسی میان ایران و کنیا به بیش از ۲۰ سال گذشته بازمی‌گردد؛ رابطه‌ای که از ابتدا فراز و نشیب‌های گوناگونی را به خود دیده است. با این حال از ۱۲ آبان ماه ۱۳۵۰ بین ایران و کنیا روابط سیاسی برقرار و سفارتخانه‌ها دایر شد.

برجام

در جلسه کمیسیون مشترک برجام در سطح وزرا مطرح شد

عدم ارتباط بر نامه موشکی ایران با برجام

دیدار ظریف و وزیر امور خارجه فرانسه

همزمان با برگزاری مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، نخستین کمیسیون مشترک برجام با حضور وزرای خارجه ایران و کشورهای ۵+۱ برگزار شد. در این جلسه که فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در آن حضور داشت طرفین درخصوص آخرین تحولات مربوط به اجرای برجام و همچنین پابندی اعضا به تعهدات خود با یکدیگر رایزنی کردند. در توافق برجام در صورتی که هر کدام از طرفین نسبت به اجرای توافق رضایت نداشته باشد می‌تواند درخواست برگزاری کمیسیون مشترک را به طرف مقابل اعلام کند. در صورت اجرای عادی نیز قرار است هر دو سال یک‌بار در نشست در سطح وزرای خارجه برگزار شود. اولین نشست در این سطح در حالی در نیویورک برگزار شد که هشت ماه از اجرای برجام گذشته است. یک روز پیش از این جلسه نیز پنجمین کمیسیون مشترک برجام در سطح معاونان و مدیران کل سیاسی با سرپرستی سیدعباس عراقچی و هلگا اشمید برگزار شد.

بعد از این جلسه محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران و جان کری همتای آمریکایی او در دیداری کوتاه با همدیگر گفت‌وگو کردند. پیش از این وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرده بود که برنامه‌ای برای این دیدار وجود ندارد. ظریف همچنین با ژان مارک آپرو وزیر امور خارجه فرانسه نیز دیدار کرد. بررسی روابط دو جانبه و آخرین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین بررسی اجرایی برجام از سوی ایران و گروه ۵+۱ از مهم‌ترین محورهای این دیدار اعلام شد. ظریف همچنین با فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا دیدار کرد که در آن دیدار درخصوص اجرای برجام، تحولات منطقه‌ای بویژه سوریه و وضعیت بین‌المللی طرفین به رایزنی پرداختند. فدریکا موگرینی پس از اولین نشست پسابرجامی وزیران خارجه ایران و گروه ۵+۱ در نیویورک به خبرنگاران گفت: «در این نشست درباره موشک‌های بالستیک ایران صحبت نشد، زیرا آزمایش‌های موشکی ایران ارتباطی با برجام ندارد و نقض برجام نیست.»

کوتاه از دیپلماسی

تقابل جدید مجلس نمایندگان و اوپاما

در دسرهای ناشی از پرداخت پول از سوی ایالات متحده به ایران همچنان یکی از گرفتاری‌های اصلی دولت اوپاما است. در این رابطه کاخ سفید تهدید کرده است که اوپاما طرح‌های ضدایرانی مجلس نمایندگان آمریکا را وتو خواهد کرد. طرح جدید مجلس نمایندگان دو مورد دارد؛ یکی ممنوعیت برای پرداخت پول به ایران و دیگری افزایش علنی دارایی‌های مقامات سیاسی ایران است. کاخ سفید درباره طرح پرداخت پول به ایران اعلام کرد این قانون سعی دارد مشکلی را که وجود خارجی ندارد، حل کند. کاخ سفید درباره ۴۰۰ میلیون دلار پرداخت پول نقد به ایران در ماه ژانویه گفت: «ایالات متحده هیچ باجی برای تضمین بازگشت آمریکایی‌ها از ایران پرداخت نکرد. این طرح به نفع ایران خواهد بود، نه ایالات متحده.» کمیته امور خارجه مجلس نمایندگان آمریکا به رهبری جمهوری‌خواهان هفته گذشته به‌منظور جلوگیری از پرداخت پول نقد به ایران از سوی ایالات متحده این طرح را تصویب و ملزم کرد که کنگره باید قبل از هر گونه توافق با تهران از این موضوع آگاهی یابد.» دولت آمریکا در ادامه توضیح داد: «این محدودیتی بی‌سابقه با حق اختیار سازش رئیس‌جمهوری است که به‌طور معکوس بر توانایی‌های ما بر حل دعوای قضایی به شکل مطلوب برای مالیات‌دهندگان آمریکایی همان‌گونه که در ماه ژانویه انجام داده‌ایم، اثر خواهد گذاشت.» کابینه درباره طرح افزایش علنی دارایی‌های مقامات سیاسی ایران اعلام کرد: «چنین سند شفاف‌سازی مانع تهران از تامین بودجه تروریسم با پولشویی نمی‌شود و برخی را تحریک می‌کند تا اموال خود را بیشتر پنهان کنند. افزون بر این طرح ممکن است از سوی ایران به‌عنوان تلاشی برای تضعیف توافق هسته‌ای کابینه با تهران تلقی شود. اگر قرار باشد توافق هسته‌ای بر این مبنا با شکست مواجه شود، باعث خواهد شد تا محدودیت‌های بی‌سابقه و نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران حذف شود.»

سختگو

عربستان گستاخ تر شده است

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران

بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، حمله ائتلاف تحت رهبری عربستان به منطقه‌ای در استان «الحدیده» یمن که به کشته و مجروح شدن ده‌ها شهروند غیرنظامی منجر شد را به‌شدت محکوم و با خائنواده قربانیان ابراز هم‌دردی کرد. قاسمی یادآور شد: «متأسفانه بی‌تفاوتی کشورهای و مجامع بین‌المللی و تداوم فروش انواع تسلیحات و تجهیزات نظامی به عربستان، این رژیم در تشدید حملات خود به مردم مظلوم و بی‌دفاع یمن گستاخ‌تر شده و به تجاوزگری‌های خود بی‌وقفه ادامه می‌دهد.» این دیپلمات وزارت خارجه در ادامه بر این امر تأکید کرد که سکوت معنادار برخی کشورهای غربی در قبال کشتار بیگناهان و تداوم فروش تسلیحات مخرب نظامی به عربستان، بی‌شک روزبه‌روز آنان را نزد افکار عمومی جهانیان منفورتر و شریک جرم این رژیم کودک‌کش قلمداد خواهد کرد. او پیشتر هم درخصوص حمله هوایی آمریکا به استان «دیرالزور» سوریه هشدار داده بود که این اقدامات تنها تنها کمکی به روند مبارزه با تروریسم و ایجاد ثبات در منطقه نخواهد کرد، بلکه تهدیدی علیه آتش‌بس اعلام شده در سوریه نیز به‌شمار آمده و زمینه تقویت و تشدید فعالیت گروهی را فراهم کرده که نام آن به صراحت در قطعنامه‌های صادره از سوی شورای امنیت به‌عنوان گروهی تروریستی درج شده است.

مجلس

روحانی علاوه‌بر سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل با رهبران کشورهای مختلف دیدار کرد

هشدار روحانی به آمریکا

روحانی: قری‌که با ترور و خشونت در نیویورک آغاز شد نباید با رقابت‌های خصمانه و آتش‌افروزی فزاینده در خاورمیانه ادامه یابد

چهارمین بار بود که در مجمع عمومی سازمان ملل حاضر می‌شد. محور اصلی سخنان روحانی در هفتاد و یکمین مجمع عمومی، بیشتر در رابطه با برجام، بدعهدی‌های طرف آمریکایی و سیاست‌های عربستان سعودی بود.

پاسخ‌های شفاف به ابهامات بین‌المللی

انتقادات از آمریکا در مورد اجرای برجام:

گلهای که ما از ایالت متحده آمریکا داریم در نحوه اجرای برجام در طول هشت ماه گذشته، این است که در اجرای تعهدات خود، ما شاهد تاخیر و در برخی موارد هم شاهد اهمال و همچنین عدم شفافیت هستیم. آمریکایی‌ها در مساله بانک‌ها آن گونه که بانک‌های بزرگ به ما می‌گویند به صورت شفاف صحبت نمی‌کنند؛ یک بار به صراحت می‌گویند شما آزاد هستید با ایران کار کنید و مانعی پیش روی شما نیست؛ گاهی با یک لحنی صحبت می‌کنند که طرف را دچار شک و تردید می‌کنند.

وجوه مشترک بین موضع‌گیری‌های آمریکا و عربستان:

وجه مشترک، تخلف از قوانین و مقررات بین‌المللی و تعهدات و اصول اخلاقی است. اما در عین حال در مساله آمریکا، آنچه ما از آمریکا در این سخنرانی خواستیم و تأکید کردیم، این است که آمریکا به تعهدات بین‌المللی خودش باید عمل کند. موضع برجام یک موضوع دو جانبه نیست که بین ایران و آمریکا باشد، یک موضوع چندجانبه است، چون در شورای امنیت سازمان ملل به تصویب رسیده، یک تعهد بین‌المللی محسوب می‌شود و آمریکا باید دقیقاً به تعهدات خودش برابر آنچه در برجام آمده بدقت عمل کند. اما درخصوص عربستان، به‌طور طبیعی طرف آزاد می‌شود؛ بسیاری از مواردی که هست در مرحله داسرا خاتمه پیدا می‌کنند و مواردی هم هست که ممکن است به دادگاه ارجاع شود. من طبق وظایف خود موارد را دنبال کردم و می‌کنم البته معنای آن این نیست که هر موردی که اقدام می‌کنم آن اقدامات اعلام بشود و در رسانه‌ها مورد بحث قرار بگیرد.

زنگ خطر روحانی برای ریاض

است و هردو طرف تلاش دارند با استفاده از اهرم برجام از این لایه پنهان سید امتیازگیری خود برای آینده را پر کنند، یعنی ادبیات این کشورها نسبت به یکدیگر در درون برجام متاثر از این لایه زیرین و اختلافات دیگر در بعد منطقه‌ای و بین‌المللی است. حسن روحانی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد اشاره می‌کند که میان تهران و ریاض هیچ اختلافی نیست که با گفت‌وگو یا مذاکره قابل حل نباشد، بلکه این بحران‌های منطقه‌ای است که به تنش‌ها دامن می‌زند. ریاض، تل‌آویو و برخی از پایتخت‌های منطقه‌ای نگران حل اختلافات میان ایران و آمریکا به‌رغم تنش‌های موجود و جبهه‌بندی‌های ایدئولوژیک تهران و واشنگتن هستند؛ چراکه براین باورند هر دو پایتخت با توجه به موضع‌گیری‌های ایدئولوژیک در صحنه سیاست عملکرد خواهند داشت و از این رو تعامل سازنده درون برجام ممکن است در یک بازه زمانی میان‌مدت به ویژه با وجود دولتی تعامل‌گرا همانند دولت حسن روحانی به زمینه‌های دیگر نیز رسوخ کند؛ در چنین شرایطی بازنده اصلی دولت آل سعود، رژیم صهیونیستی و همین پایتخت‌ها هستند. حسن روحانی، رئیس دولت تدبیر و امید به طرز زیرکانه‌ای این موضوع را در مصاحبه مطبوعاتی خود مورد توجه قرار داد و زنگ را برای ریاض به صدا درآورد. بنابراین سه محور اصلی برجام، گلمندلی از عملکرد آمریکا نسبت به تعهدات در چارچوب و محور سوم در باب ریاض و عملکرد عربستان، در یک پیوند منطقی قرار دارند. حسن روحانی در سومین سال ریاست‌جمهوری دور نخست خود میراث گرانتسنگی را در سیاست خارجی به دست آورده است به گونه‌ای که برگ برنده محسوب می‌شود. از این رو رئیس دولت یازدهم در سخنرانی سازمان ملل متحد و در دیدارها و به ویژه مصاحبه خبری خود در آمریکا محور اصلی را محور اهمیت برجام و پیامدهای ناشی از آن قرار داده است.

یکی دیگر از برنامه‌های مهم روحانی در سفر به نیویورک مصاحبه‌ها و حضور در نشست خبری با حضور نمایندگان رسانه‌های بین‌المللی بود. در این برنامه‌ها روحانی به سوالات رسانه‌ها در مورد موضوعات مختلف پاسخ داد.

تحریم‌ها:

تحریم‌ها از ابتدا یک ابزار غلط و نادرستی بود و نهایتاً به ضرر همه بود و برداشته شد. دو موضوع مهم درباره تحریم‌ها وجود داشت که بحث انرژی بعد از اجرای برجام به‌طور کامل برداشته شده است، اما هنوز مشکلاتی در زمینه روابط بانکی وجود دارد که طرف‌های توافق باید به تعهدات خود در این خصوص عمل کنند.

بازداشت‌های اخیر در ایران:

البته در ایران مثل همه جوامع دموکراتیک به‌طور طبیعی اختلاف نظر وجود دارد؛ دولت هم موافقان فراوانی دارد؛ هم منتقد و هم مخالف دارد؛ این طبیعت یک جامعه آزاد است و ما از این نظر هیچ گلایه‌ای نداریم. اما دستگیری‌ها در ایران اگر مورد یا مواردی بوده در نهانیت توسط دستگاه قضایی و قوه قضائیه مورد محاکمه قرار می‌گیرند. اگر در مرحله داسرا برای آنها جرمی در حد کیفرخواست به اثبات برسد و پرونده به دادگاه برود و اگر در آنجا توقف بررسی را در داسرا اعلام کنند، به‌طور طبیعی طرف آزاد می‌شود؛ بسیاری از مواردی که هست در مرحله داسرا خاتمه پیدا می‌کنند و مواردی هم هست که ممکن است به دادگاه ارجاع شود. من طبق وظایف خود موارد را دنبال کردم و می‌کنم البته معنای آن این نیست که هر موردی که اقدام می‌کنم آن اقدامات اعلام بشود و در رسانه‌ها مورد بحث قرار بگیرد.

مهدی مطهرنیا

تخلیگر بین‌الملل

سخنرانی حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سطح کلان سه محور را شامل می‌شود و مهم‌ترین این محورها گلمندلی حسن روحانی از طرف آمریکایی در عین تأکید بر اهمیت برجام بود که مورد توجه رسانه‌های خارجی و داخلی به ویژه رسانه‌های مرتبط با بخشی از کنشگران داخلی که به دلواپسان موسوم هستند، قرار گرفته است. در این معنا نکاتی باید مدنظر قرار گیرد: در وهله اول ذکر این مساله ضروری است که اساساً در نظام بین‌الملل بازیگران متفاوتی وجود دارند که از جایگاه کنشگری متفاوت و بنیادهای قدرت مختلفی برخوردارند. ایالات متحده آمریکا نیز بخواهیم یا نخواهیم ابرقدرتی است که در مساله برجام ناچار شده در برابر زبان دیپلماتیک و پیش از آن اراده و مقاومت مردم در برابر تحریم سرتعظیم فرود آورد. در وهله دوم اینکه رئیس‌جمهوری کشورمان در سخنرانی خود به بدعهدی آمریکا اشاره‌ای نکرده بلکه گلمند است که آمریکایی‌ها با سرعت و توانی که از این کشور انتظار می‌رود و مورد توجه افکار عمومی است و از آن در جمهوری اسلامی ایران به‌کار گرفته شده و در قالب برجام برداشت مثبتی می‌شود، حرکت نمی‌کند. آخرین نکته این است که باید بپذیریم ایالات متحده آمریکا در چارچوب برجام و در بستر روابط تیره این کشور و جمهوری اسلامی ایران در چهار دهه اخیر با ایران برخورد می‌کند. به تعبیری، در بحث برجام یک تعامل سازنده و یک تقابل پنهان استمرار یافته است که در لایه‌های زیرین این تعامل و تقابل، لایه خزنه دیگری در جهت حل و فصل دیگر مسائل در حال جریان

اگر به تحقق چشم‌انداز تازه‌ای در توسعه خود و امنیت منطقه چشم دوخته است، باید از ادامه سیاست‌های تفرقه‌افکنانه، ترویج ایدئولوژی نفرت و تعرض به حقوق همسایگان باز ایستد، مسئولیت خود نسبت به حیات و حرمت زائران را بپذیرد و روابط خود را بر پایه احترام متقابل و مسئولیت‌پذیری در قبال ملت‌های منطقه تنظیم کند.» همان‌طور که انتظار می‌رفت روحانی در سخنرانی خود به عظمت توافقی هسته‌ای میان ایران و قدرت‌های جهانی اشاره کرد و در مورد آینده برجام و بدعهدی‌های صورت گرفته در هشت ماه پس از اجرای برجام نیز گفت: «هرگونه بدعهدی در اجرای برجام، به بی‌اعتباری بیشتر ایالات متحده در سطح جهان می‌انجامد. تعلل ایالات متحده در اجرای تعهدات قانونی‌اش در ماه‌های گذشته اشتباهی راهبردی است که باید فوراً جبران شود.»

واقع‌نگری در سازمان ملل

روحانی در آغاز سخنان خود به سالگرد فاجعه تروریستی ۱۱ سپتامبر و از پی آن به جنگ‌های شکل گرفته به خاطر این رفتار افراطی اشاره کرد. رئیس‌جمهوری در ادامه افزود: «قرنی که با ترور و خشونت در نیویورک آغاز شد نباید با رقابت‌های خصمانه و آتش‌افروزی فزاینده در خاورمیانه ادامه یابد.» روحانی براساس اتفاقاتی که در پی حادثه ۱۱ سپتامبر روی داد به بررسی آینده جهان پرداخت و گفت: «آینده منطقه ما در گرو مواجهه با چالش‌هایی از قبیل بحران‌های امنیتی ناشی از فقدان مشروعیت و ناآکارآمدی دولت‌هاست و بدون مردم‌سالاری واقعی و بدون جلب مشارکت فراگیر نمی‌توان با اشکال گوناگون شبکه‌های جنایی و تروریستی مبارزه کرد.» رئیس‌جمهوری کشورمان در بخشی دیگر از سخنان خود به نقش عربستان سعودی در بحران‌های جاری منطقه اشاره کرد و افزود: «دولت عربستان سعودی

دیدارها در روز آخر

حسن روحانی در دیدار با بان کی‌مون

بان کی مون، دبیرکل سازمان نیز دیدار و گفت‌وگو کرد. رئیس‌جمهوری در این دیدار، برجام را نماد گفت‌وگو و همکاری به جای اختلاف در عرصه بین‌المللی دانست و تأکید کرد که وظیفه همگان بویژه دبیرخانه سازمان ملل متحد، حفظ و تقویت برجام است و این موضوع ایجاب می‌کند که گزارش‌های اجرایی دبیرکل از روند اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ واقع‌بینانه، مستقل و موجب تقویت همکاری‌ها باشد.

بدعهدی آمریکا در اجرای برجام

عباس منصوری‌ارانی

عضو سابق

کمیسیون امنیت ملی

درون برجام یک بحث اساسی و مهم وجود دارد که به سازمان ملل متحد و شورای امنیت مرتبط است، یعنی قطعنامه ۲۲۳۱. بنیان برجام و محوریت اصلی آن همین قطعنامه است بنابراین حسن روحانی با اشاره به برجام در این سازمان ارتباط موضوع را نشان داد تا بگوید قطعنامه‌ای را که خود صادر کرده‌اید و بنا بود روزی روح برجام را تقویت کند با بدعهدی‌ها تضعیف می‌کنید. او با محوریت قرار دادن برجام به صورت غیرمستقیم ارتباط این امر را با سازمان ملل متحد و شورای امنیت بیان کرد، اینکه باید تلاش کنند با وادار کردن آمریکا به پابندی به تعهداتش، قطعنامه عملیاتی شود. این سازمان‌ها باید به آمریکا هشدار دهند که در قبال تعهدات بین‌المللی‌اش مسئول است. اشاره حسن روحانی به این مساله منجر می‌شود تمام روسای‌جمهوری کشورهای دنیا در مقابل ایالات متحده آمریکا ایستاده و از مقامات آن بخواهند تا برجام را عملیاتی کنند. مساله دوم بحث خشونت و افراط‌گرایی است. قرن حاضر در ۱۵ یا ۱۶ سال گذشته دائماً با این پدیده دست به گریبان بوده و انسان‌های بیگانه‌ی نیز در این میان کشته شده‌اند و هرروز به تعداد آنها اضافه می‌شود. بیان این مساله که چه کسانی پشت پرده هستند و نقطه در کجا شکل گرفته